

Rada
Evropské unie

Brusel 9. února 2022
(OR. en)

6116/22

EF 44
ECOFIN 108
DELECT 21

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	8. února 2022
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	C(2022) 619 final
Předmět:	NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) .../... ze dne 8.2.2022 kterým se mění regulační technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, pokud jde o přechod na nové referenční hodnoty, na něž se odkazuje v některých OTC derivátových smlouvách

Delegace naleznou v příloze dokument C(2022) 619 final.

Příloha: C(2022) 619 final

V Bruselu dne 8.2.2022
C(2022) 619 final

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) .../...

ze dne 8.2.2022

kterým se mění regulační technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, pokud jde o přechod na nové referenční hodnoty, na něž se odkazuje v některých OTC derivátových smlouvách

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI AKTU V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI

Se společným cílem zajistit přesnost a integritu referenčních hodnot, a tím zvýšit spolehlivost smluv, zavedlo několik jurisdikcí v posledních letech reformy referenčních hodnot. V EU tato práce odpovídá nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1011 ze dne 8. června 2016 o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách nebo k měření výkonnosti investičních fondů (nařízení o referenčních hodnotách)¹. Po těchto reformách má v blízké budoucnosti skončit platnost řady referenčních hodnot, zejména sazeb EONIA a LIBOR, které jsou běžně používány jako referenční hodnoty v řadě finančních nástrojů a smluv, včetně OTC derivátových smluv. Konkrétně mají sazba EONIA pro EUR a sazba LIBOR pro GBP a JPY skončit kolem konce roku, zatímco sazba LIBOR pro USD bude nadále zveřejňována do června 2023. Byla však učiněna různá sdělení s cílem zabránit používání sazby LIBOR pro USD jako referenční sazby v nových smlouvách co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021.

Za účelem nahrazení těchto referenčních hodnot vyvinuly regulační orgány a účastníci trhu mezinárodní úsilí s cílem přejít na nové referenční hodnoty u řady měn (včetně €STR pro EUR, SONIA pro GBP nebo SOFR pro USD). Pokud jde konkrétně o trh s OTC deriváty, znamená to, že se očekává, že nové derivátové smlouvy již nebudou od 3. ledna 2022 odkazovat na sazby EONIA nebo LIBOR, přičemž deriváty vázané na sazby €STR pro EUR, SONIA pro GBP nebo SOFR pro USD se již obchodují a jejich clearing se provádí.

V současné době existují tři nařízení Komise v přenesené pravomoci o povinnosti clearingů. Nařizují provedení clearingů u řady kategorií úrokových sazeb a úvěrových derivátů. Vzhledem k přechodu na nové referenční hodnoty je třeba přezkoumat rozsah povinnosti clearingů pro kategorie a měny ovlivněné těmito změnami, konkrétně kategorie úrokových derivátů v EUR, GBP, JPY a USD. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 by proto mělo být změněno tak, aby odráželo přechod na nové referenční hodnoty.

2. KONZULTACE PŘED PŘIJETÍM PRÁVNÍHO AKTU

Orgán ESMA uskutečnil veřejnou konzultaci, která probíhala do 2. září 2021, s návrhem na změnu rozsahu povinnosti clearingů, jež by provázela přechod na nové referenční hodnoty. Orgán ESMA obdržel přibližně dvacet odpovědí od široce diverzifikovaného spektra zúčastněných stran a tuto zpětnou vazbu zohlednil při finalizaci navrhovaných změn nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205. Souběžně s tím orgán ESMA i nadále monitoroval pokrok, jehož bylo dosaženo při přechodu na nové referenční hodnoty, včetně analýzy novějších údajů z regulačních výkazů, s cílem nastítnit změny, které je třeba provést v rozsahu povinnosti clearingů. Orgán ESMA dále pokračoval v dialogu s orgány z jiných jurisdikcí s cílem co nejvíce usnadnit koordinaci a sbližování. V neposlední řadě orgán ESMA obdržel od Evropské rady pro systémová rizika informace o změnách povinnosti clearingů, které byly zohledněny v analýze a v tomto pozměňujícím nařízení. Toto pozměňující nařízení vychází ze závěrečné zprávy orgánu ESMA, která byla zaslána Komisi dne 17. listopadu 2021².

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1011 ze dne 8. června 2016 o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách nebo k měření výkonnosti investičních fondů, a o změně směrnic 2008/48/ES a 2014/17/EU a nařízení (EU) č. 596/2014 (Úř. věst. L 171, 29.6.2016, s. 1)

² Celý dokument je k dispozici zde: [Orgán ESMA navrhuje změny rozsahu povinností clearingů a obchodování s deriváty pro přechod na referenční hodnoty \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/esma/press/2021/11/17/esma-report-clearing-obligations-transition-referential-values).

3. PRÁVNÍ STRÁNKA AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

Aktem v přenesené pravomoci se zavádí změna nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205.

Článek 1 mění článek 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, pokud jde o kategorie úrokových derivátů, jakož i jeho přílohu, takto:

- doplňuje se čl. 3 odst. 1a s cílem upřesnit datum, od kterého povinnost clearingů nabývá účinnosti u některých transakcí vázaných na sazby €STR a SONIA,
- doplňuje se čl. 3 odst. 1b s cílem upřesnit datum, od kterého povinnost clearingů nabývá účinnosti u některých transakcí vázaných na sazbu SOFR,
- ustanovení čl. 3 odst. 2 se nahrazují novým čl. 3 odst. 1a a čl. 3 odst. 1b,
- ustanovení čl. 3 odst. 3 se nahrazují novým čl. 3 odst. 1a a čl. 3 odst. 1b,
- příloha se nahrazuje, aby odrážela zrušení starých referenčních hodnot a zavedení nových referenčních hodnot.

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) .../...

ze dne 8.2.2022

kterým se mění regulační technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, pokud jde o přechod na nové referenční hodnoty, na něž se odkazuje v některých OTC derivátových smlouvách

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů³, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205⁴ stanoví mimo jiné kategorie mimoburzovních (OTC) úrokových derivátů vyjádřených v eurech (EUR), libře sterlingů (GBP), japonském jenu (JPY) a americkém dolaru (USD), které podléhají povinnosti clearingů. Tyto kategorie zahrnují jednu kategorii vyjádřenou v eurech, která odkazuje na průměrnou jednodenní eurovou sazbu (EONIA), jakož i několik kategorií vyjádřených v GBP, JPY nebo USD, které odkazují na londýnskou mezibankovní nabídkovou sazbu (LIBOR), přičemž sazby EONIA a LIBOR jsou dvě referenční hodnoty, jejichž platnost má být ukončena.
- (2) Evropský institut pro peněžní trhy, administrátor pro sazbu EONIA, oznámil, že k ukončení platnosti sazby EONIA dojde na konci roku 2021. Podobně administrátor referenční hodnoty ICE, administrátor pro sazbu LIBOR, oznámil, že ukončení sazby LIBOR pro GBP, LIBOR pro JPY a některých sazeb LIBOR pro USD proběhne rovněž na konci roku 2021, zatímco zveřejňování všech zbývajících sazeb LIBOR pro USD skončí v červnu 2023. Dne 5. března 2021 potvrdil britský úřad pro kontrolu finančních trhů (FCA), že všechny sazby LIBOR buď přestanou být jakýmkoliv administrátorem poskytovány, nebo již nebudou reprezentativní. Kromě toho Komise, Evropská centrální banka v rámci své funkce bankovního dohledu (bankovní dohled ECB), Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) vydaly společné prohlášení, v němž důrazně vybízejí smluvní strany, aby co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021, přestaly používat jakékoli ze sazeb LIBOR, včetně sazby LIBOR pro USD, jako referenční sazbu v nových smlouvách.
- (3) Po 31. prosinci 2021 proto smluvní strany již nebudou moci uzavírat smlouvy o OTC úrokových derivátech vázaných na sazby EONIA, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY, neboť tyto referenční hodnoty již nebudou existovat nebo se očekává, že se již

³ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁴ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 ze dne 6. srpna 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o regulační technické normy pro povinnost clearingů (Úř. věst. L 314, 1.12.2015, s. 13).

nebudou používat pro OTC úrokové deriváty, které jsou vázané na sazbu LIBOR pro USD. K tomuto datu tedy nebude existovat objem ani likvidita derivátů vázaných na sazby EONIA, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY a že u těchto obchodů nebude prováděn clearing ani ústředními protistranami. K těmto dnům by rovněž neměla existovat žádná podstatná likvidita derivátů vázaných na sazbu LIBOR pro USD. Kategorie derivátů, které jsou v současnosti v rozsahu povinnosti clearingů a které jsou vázány na sazby EONIA, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY, proto již nebudou splňovat dvě z podmínek pro to, aby podléhaly povinnosti clearingů stanovené v nařízení (EU) č. 648/2012, tj. mít dostatečnou úroveň likvidity a provádět clearing povolenou nebo uznanou ústřední protistranou, zatímco kategorie derivátů, které jsou v současnosti v rozsahu povinnosti clearingů a které jsou vázány na sazbu LIBOR pro USD, již nebudou splňovat jednu z podmínek, aby podléhaly povinnosti clearingů stanovené v nařízení (EU) č. 648/2012, tj. aby měly dostatečnou úroveň likvidity. Z toho vyplývá, že tyto kategorie by měly být vyňaty z rozsahu povinnosti clearingů.

- (4) Regulační orgány a účastníci trhu pracují na náhradních sazbách pro tyto měny, a zejména na vývoji nových bezrizikových sazeb, které se nyní používají jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách. Pro EUR, USD, GBP a JPY se stanoví zejména tyto bezrizikové sazby: krátkodobá eurová sazba (€STR), zajištěná jednodenní finanční sazba (SOFR), sterlingová průměrná jednodenní sazba (SONIA) a tokijská průměrná jednodenní sazba (TONA). Pokud jde konkrétně o trh s OTC deriváty, znamená to nyní, že OTC úrokové derivátové smlouvy vázané na sazby €STR, SOFR, SONIA a TONA obchodují smluvní strany a clearing se provádí u určitých ústředních protistran.
- (5) Orgán ESMA byl informován o kategoriích OTC úrokových derivátů vázaných na sazby €STR, SOFR, SONIA nebo TONA, jejichž clearing byl určitým ústředním protistranám povolen. U každé z těchto kategorií orgán ESMA posoudil kritéria, která jsou zásadní pro určení, zda bude pro tyto kategorie stanovena povinnost clearingů, včetně míry standardizace, objemu a likvidity a dostupnosti cenových informací. S obecným cílem snížit systémové riziko určil orgán ESMA kategorie OTC úrokových derivátů vázaných na některé z bezrizikových sazeb, které by měly podléhat povinnosti clearingů v souladu s postupem stanoveným v nařízení (EU) č. 648/2012. Tyto kategorie by proto měly být zahrnuty do rozsahu povinnosti clearingů.
- (6) Obecně platí, že různé smluvní strany potřebují na zavedení nezbytných opatření k zahájení clearingů svých OTC úrokových derivátů, které podléhají povinnosti clearingů, různě dlouhou dobu. V tomto případě však měly smluvní strany čas připravit se na přechod na nové referenční hodnoty a na plánované ukončení sazeb EONIA, LIBOR pro EUR, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY, k němuž dojde na konci roku 2021, a to i s ohledem na jejich ujednání o clearingů. U smluvních stran, které již podléhají povinnosti clearingů a clearingů OTC úrokových derivátů vyjádřených v EUR nebo GBP, nevyžaduje clearing kategorií vázaných na nové bezrizikové sazby v těchto měnách významné změny (pokud vůbec nějaké) jejich clearingových smluv nebo procesů. Pokud totiž mají smluvní strany platné ujednání o clearingů pro clearing OTC úrokových derivátů vyjádřených v EUR nebo GBP, pak clearing OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikové sazby v těchto měnách nevyžaduje zavedení a provádění zcela nových clearingových ujednání, jak tomu bylo v případě, kdy tyto strany začaly provádět clearing OTC úrokových derivátů vyjádřených v těchto měnách. Vzhledem k tomu, že clearingové deriváty vázané na nové bezrizikové sazby jsou součástí rozsáhlejší přípravy na provedení přechodu od

sazeb EONIA a LIBOR k novým referenčním hodnotám, není třeba zavádět další postupné kroky s cílem zajistit řádné a včasné plnění této povinnosti. Změny provedené za účelem zavedení nových kategorií OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikové sazby a vyjádřených v EUR a GBP by měly začít platit ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

- (7) V návaznosti na společné prohlášení Komise, orgánu ESMA, bankovního dohledu ECB a orgánu EBA, které smluvní strany důrazně vybízí k tomu, aby u nových smluv co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021, přestaly používat jakékoliv sazby LIBOR jako referenční sazbu, musely smluvní strany naplánovat konec období, dokdy mohly odkazovat na sazbu LIBOR pro USD, a to i pokud jde o jejich ujednání o clearing. Stejně úvahy, pokud jde o možnost protistran, které mají platná clearingová ujednání, provádět clearing OTC úrokových derivátů vyjádřených v určité měně s cílem upravit je pomocí spíše krátké doby obratu za účelem zúčtování OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikové sazby v téže měně, platí i pro USD, avšak některé další skutečnosti znamenají, že jejich přípravy jsou v případě USD méně pokročilé. Zejména ústřední protistrany dosud neoznámily, kdy převedou OTC úrokové deriváty, u nichž se v současné době provádí clearing a jsou vázány na sazbu LIBOR pro USD, na OTC úrokové deriváty vázané na sazbu SOFR, a není dosud jasné, jak bude na domácím trhu pro tyto deriváty upraven povinný clearing. Tato další komplikovanost znamená, že smluvní strany potřebují více času, aby se připravily na povinnost clearing OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikovou sazbu pro USD, a proto je třeba zavést další postupné kroky s cílem zajistit řádné a včasné splnění této povinnosti. Změny provedené za účelem zavedení nové kategorie OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikovou sazbu vyjádřenou v USD by měly začít platit tři měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost.
- (8) K plánovanému ukončení sazeb EONIA, LIBOR pro GBP a LIBOR pro JPY má dojít na konci roku 2021 tak, aby od 3. ledna 2022 nebylo možné obchodovat s OTC úrokovými deriváty vázanými na tyto referenční hodnoty ani provádět jejich clearing. Podobně v návaznosti na společné prohlášení Komise, orgánu ESMA, bankovního dohledu ECB a orgánu EBA, které smluvní strany důrazně vybízí k tomu, aby u nových smluv co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021, přestaly v nových smlouvách používat jakékoli sazby LIBOR jako referenční sazbu, se od 3. ledna 2022 očekává, že smluvní strany nebudou obchodovat ani provádět clearing OTC úrokových derivátů vázaných na sazbu LIBOR pro USD. Namísto toho budou smluvní strany od 3. ledna 2022 obchodovat s jinými OTC úrokovými deriváty, zejména OTC úrokovými deriváty vázanými na bezrizikové sazby, nebo provádět jejich clearing. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost neprodleně po vyhlášení.
- (9) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (10) Toto nařízení vychází z návrhu regulačních technických norem předloženého Komisi orgánem EBA.
- (11) Orgán ESMA uskutečnil k návrhu regulačních technických norem, z něhož toto nařízení vychází, otevřené veřejné konzultace, analyzoval možné související náklady a přínosy, požádal o stanovisko skupinu subjektů působících v oblasti cených papírů

a trhů zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010⁵ a konzultoval s Evropskou radou pro systémová rizika.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změna nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205

Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 se mění takto:

1) Článek 3 se mění takto:

a) vkládají se nové odstavce 1a a 1b, které znějí:

„1a. Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze v řádcích D.4.1, D.4.2 tabulky 4, nabývá odchylně od odstavce 1 povinnost clearingů účinnosti ode dne... [Úřad pro publikace: Vložte datum vstupu tohoto nařízení v platnost].

1b. Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze v řádku D.4.3 tabulky 4, nabývá odchylně od odstavce 1 povinnost clearingů účinnosti ode dne... [Úřad pro publikace: Vložte datum: tři měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost].“;

b) v odstavci 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze a jsou uzavřeny mezi smluvními stranami, které jsou součástí téže skupiny, přičemž jedna smluvní strana je usazena ve třetí zemi a druhá smluvní strana je usazena v Unii, nabývá odchylně od odstavců 1, 1a a 1b povinnost clearingů účinnosti:

a) 30. června 2022, pokud v souvislosti s příslušnou třetí zemí nebylo přijato žádné rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely článku 4 téhož nařízení týkající se OTC derivátových smluv uvedených v příloze tohoto nařízení;

b) pozdějším z níže uvedených dní, pokud bylo v souvislosti s příslušnou třetí zemí přijato rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely článku 4 téhož nařízení týkající se OTC derivátových smluv uvedených v příloze tohoto nařízení:

i) 60 dní ode dne, kdy rozhodnutí o rovnocennosti přijaté v souvislosti s příslušnou třetí zemí podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely článku 4 uvedeného nařízení týkající se OTC derivátových smluv uvedených v příloze tohoto nařízení vstoupí v platnost;

ii) dnem, kdy povinnost clearingů nabývá účinnosti podle odstavce 1.“;

c) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze, nabývá odchylně od odstavců 1, 1a, 1b a 2 povinnost clearingů účinnosti ode dne 18. února 2022, pokud jsou splněny tyto podmínky:

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

- a) povinnost clearingů nevznikla do 18. února 2021;
 - b) jediným účelem obnovení těchto smluv je nahradit smluvní stranu usazenou ve Spojeném království smluvní stranou usazenou v členském státě.“.
- 2) Příloha se nahrazuje přílohou tohoto nařízení.

Článek 2
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 8.2.2022

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN